

Ildfisken

TIDSSKRIFT FOR NY LITTERATUR

NR. 5, 1992

Ildfisken

Tidsskrift for ny litteratur

Nr. 5, 1992

Redaktion: Rikke Viemose og Carsten René Nielsen

Ildfisken udkommer tre gange årligt

Abonnementstegning og henvendelse i øvrigt:

Ildfisken, Skejby Vænge 287, 8200 Århus N

Tlf.: 86 78 50 20. Postgiro: 8 04 79 95

Forsideillustration: Karina Bjerregaard

ISSN 0906-5202

Ord og billede

Ildfisken præsenterer denne gang ni lyrikere og ni grafikere; alle fra Århus. De er blevet sat sammen parvis – en lyriker med en grafiker – og hvert par har så fået et opslag i tidsskriftet stillet til rådighed. Ideen har været at skabe en dialog mellem ord og billede, og deltagerne har haft helt frie hænder indenfor de tekniske og økonomiske begrænsninger, som et tidsskrift som Ildfisken nu engang er underlagt.

Arbejdsprocessen har været meget forskellig de enkelte par imellem. Nogle har valgt at lade billedet tage afsæt i digtet, mens andre har ladet ord, linier og flader vokse langsomt frem i en fælles proces. For alle gælder det imidlertid, at lyrik og grafik på den ene eller den anden måde korresponderer – hvad enten de to udtryksformer så taler til hinanden henover siderne, eller indgår i en syntese, hvor skriften bliver en direkte del af det visuelle udtryk.

Lyrik og grafik er to kunstarter, som altid har haft det godt med hinanden; som har haft noget tilfælles. Hvad det helt præcist er, er nok umuligt at sige, men allerede sværten og det hvide papir er jo et fælles udgangspunkt og vilkår. Fra digtets typografi til billedets tavse tale er der ikke langt. Måske har grafikken også altid adskilt sig fra maleriet ved at være mindre fortællende, og til gengæld mere allegorisk og symbolsk, abstrakt og metafysisk. Ligesom lyrikken, der i hvert fald ikke kan, ikke *må* være en fortælling.

Det grafiske er ofte kommet *efter* lyrikken, typisk som en illustration af et billede eller motiv i digtet. Det har derfor været spændende at se, hvordan flere af lyrikerne i dette nummer har hentet inspiration eller har taget udgangspunkt i grafikken. Under alle omstændigheder er det nogle meget fine ting, som vi har fået til Ildfisken denne gang: Ni bidrag af til sammen atten lyrikere og grafikere, der viser, at dialogen mellem kunstarterne ikke kun er mulig, men også frugtbar og nødvendig.

1235434663

riddere på
en slagmark
i Skotland

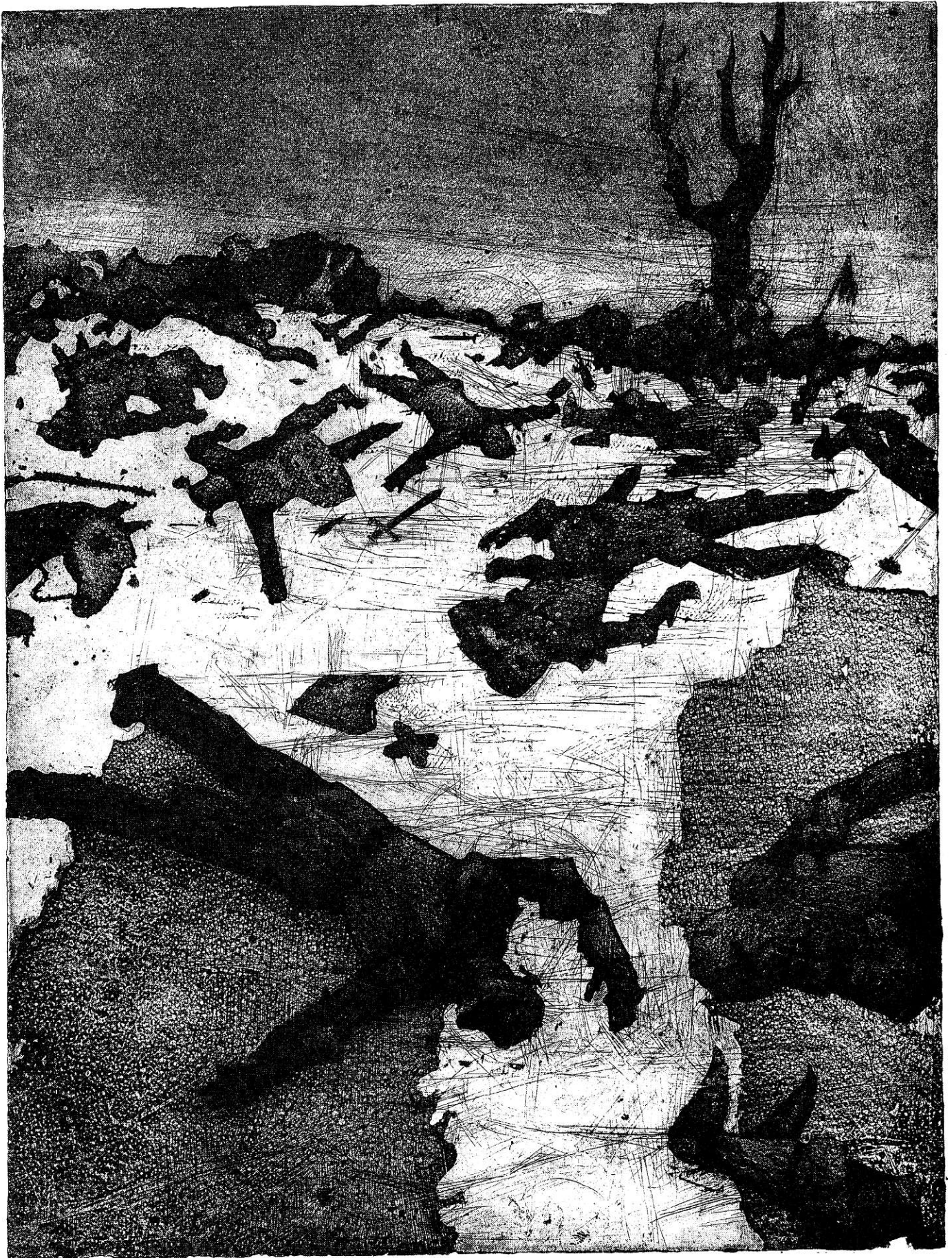
Deres heste
og væbnere
er løbet bort.

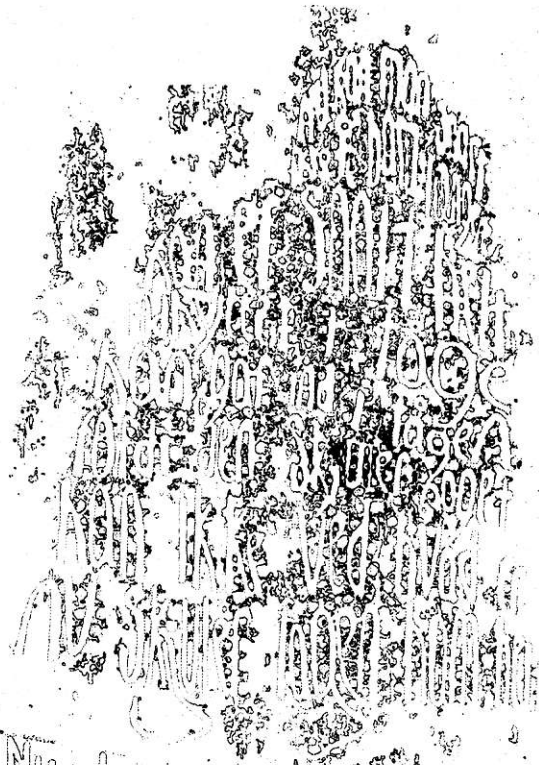
De sidder
og ligger
under træer
og i buske.

Ikke en pind
kanderes
sønderbandede
hjerner huske.
Deres hjelme
er slået ned

og sidder fast.
Ingen kan høre
hvad nogen siger.
Mende bliver
ved med at tale
og bliver ved
med at sidde

og ligge under
træer og i buske
og på det blege
nedsatte græs
under den grå
men åbne himmel

Nu kan man snart
ikke se ham længere
han er snart rejst
indhyldet i lær
han går nu i lær

han ikke ved hvad er
nu skjuler tågen ham helt

kan du se. vi for dig:
en hånd der for søder
at salde noget af jagen
kan du se nogen stå
med i løbet og for søder
at se der der var

Gråt og gyldent

Man ser på det synlige væveri og finder
det latterligt at man savner sammenhæng.
På den plads hvor den hører hjemme
ligner æstetik til tider en særlig fremskudt
position. Men når bevægelsen vender, som
ryleflokken over marsken, i et glitrende
spil med lysresterne over vadehavet, er de
bageste pludselig toneangivende. Sådan kommer
deres langsomhed til sin ret, deres sene
opdukken og tværgående flugt bliver mulig
at kopiere, danner kortvarigt skole, og
som betragter af sceneriet kan man godt få
den tanke at der er tale om et tema, at
variationerne selv *er* temaet, blot de
gentages hyppigt nok. Men sådan forholder
det sig på ingen måde med manøvrer som
skumringssolen måske alene har inspireret
til: det betyder højst noget på et fjernt
og udefinerligt plan at den ene figur i nogle
sekunder dominerer den anden. I vores væv
af glemsel og mani ligner et knust spejl
jo også en udgave af solnedgangen. Og foran
engene står et træ. Kørne æder løs af det
nedhængende løv. I himlen højt over kronen
findes et minutiøst aftryk af dens form,
et hvidt hul efter skabelsen, dens negativ.
Dette er ingen påstand.

vi er i et tavst materiale, hvisker jeg, en begyndende vinter
torsoen og dine hænder på dens spinkle gestalt
du ridser i hjertet
stærke kræfter forsøger vi at få i tale

vi er i et tavst materiale, hvisker jeg, vinteren
torsoen og dine voldsomme hænder på dens isnende gestalt
du kradser i dens væren
lad vinteren strække sig ind i himlene

vi er, hvisker jeg, i materialet, vinteren
torsoen, og hjertets frost, der breder sig ud over mine lænder
jeg drejer, drejer omkring
og lænderne: dødens mærker i det guddommelige

vi er i natten, hvisker jeg, i kulden og i de dødes sprog,
frost udspringer af baldernes mørke, vinger af ryggens blad
vi drejer, drejer og stiger
til helvede i en brat anusblomstsammentrækning

vi er i lyset, stemmen er knitrende sne
en foldet torso, indfældet i sin egen lysende tavshed
stiger, stiger og falder
i stadig sansning af et ophør

Hvad er der at tænke over

på sig selv og

bare gå til brevkassen

en gang om ugen

så snart avisen kommer

og læse den

et sted i rodet

og se på det

med håret i knold og tot

og se på det

rynke ranke ridder

prof. om det

andere end i krigen

skriver skævt af ord

dagens telegrammer

og i sorte rammer

navnene på døde

grå betongullisser

til de små statister

i den store verdens

grimme små programmer

og en ny madonne

med sin pæd i flåden

på en gammel gris.

P
Å
DEN ANDEN SIDE

ANGSTEN
FOR AT OVERLEVE
ER IKKE MIN
DET ER DE ANDRE
DER SER MIG
SÅDAN

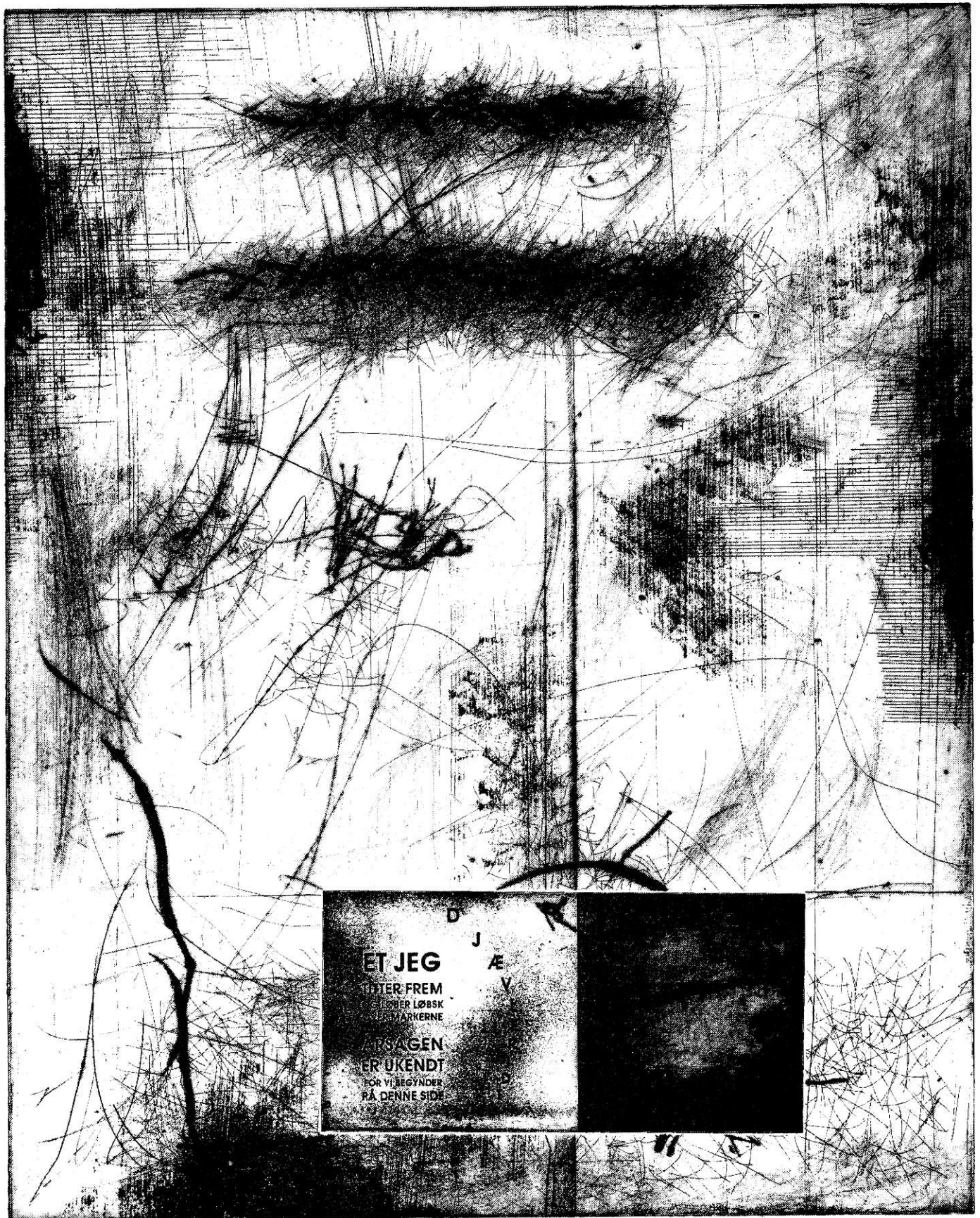
ET JEG

TITTER FREM
OG LØBER LØBSK
OVER MARKERNE

ÅRSAGEN
ER UKENDT

FOR VI BEGYNDER
PÅ DENNE SIDE

D
J
Æ
V
L
E
R
I
D
T

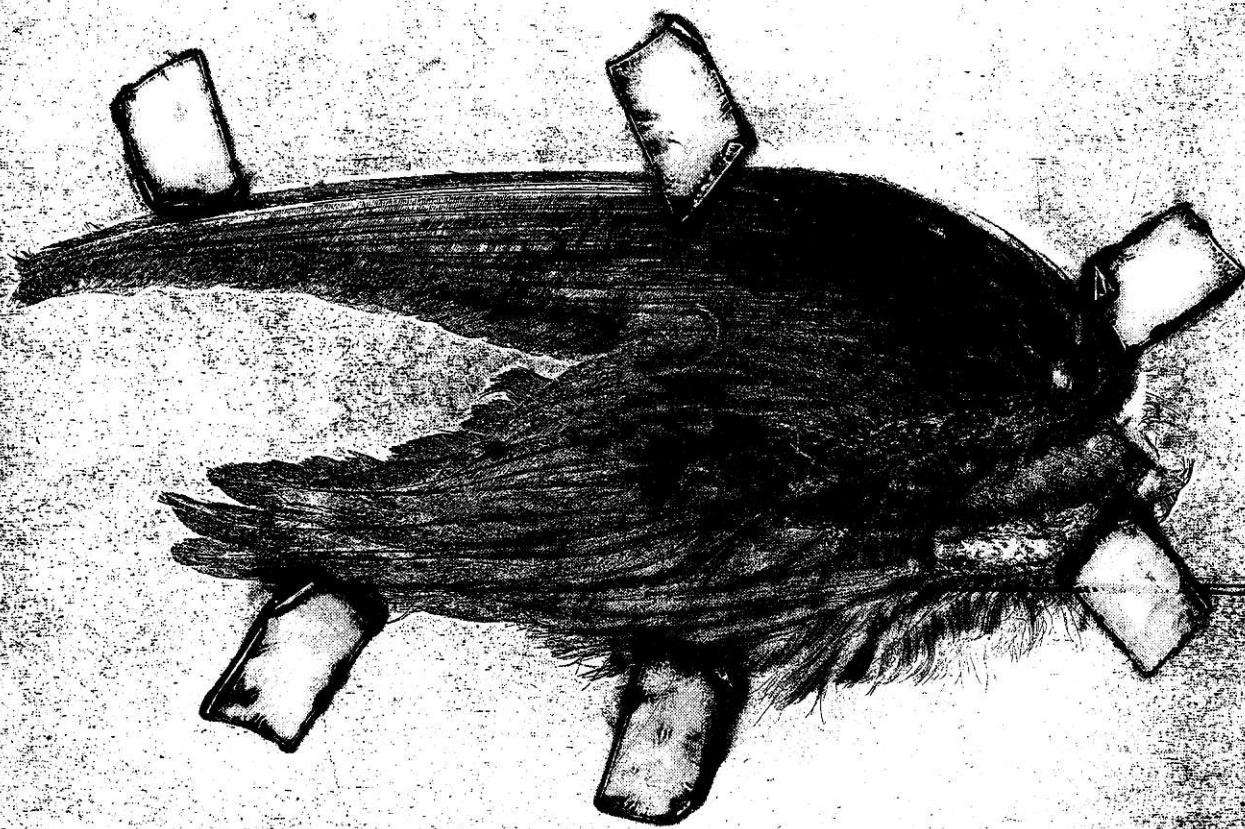

ET JEG

ETER FREM
BER LØBSK
MARKERNE

ARSAGEN
ER UKENDT
FOR VI BEGYNDER
PÅ DENNE SIDE

D
J
Æ
V

Nu er snart alle i ro
overalt er der stille
vinteren har indtaget vidderne
frosten standset bevægelsen

nuet og rejsen
ind, og længere ind

Inde under himlen
lyder dine vingers
skæve flugt
alt
trækker sig sammen
i de rigeste løfter

svalerne flyver forbi en sommer
forbi
et grønt dyb

over stierne snubler de
tavse

sensommerblade
der klimprer i sand

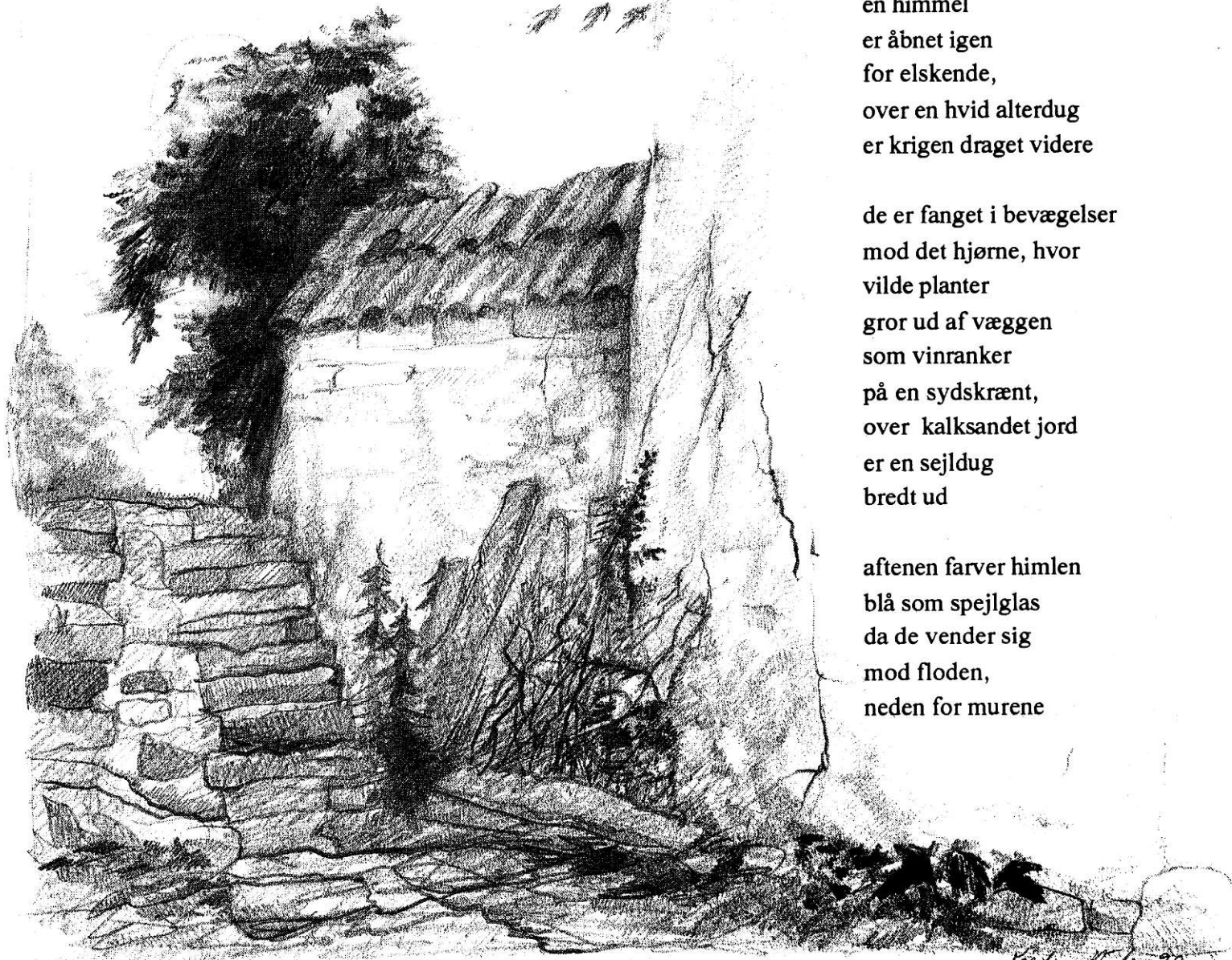
med et blik
der berører søen sin farve
tegner han et ansigt ind
i sine hænder

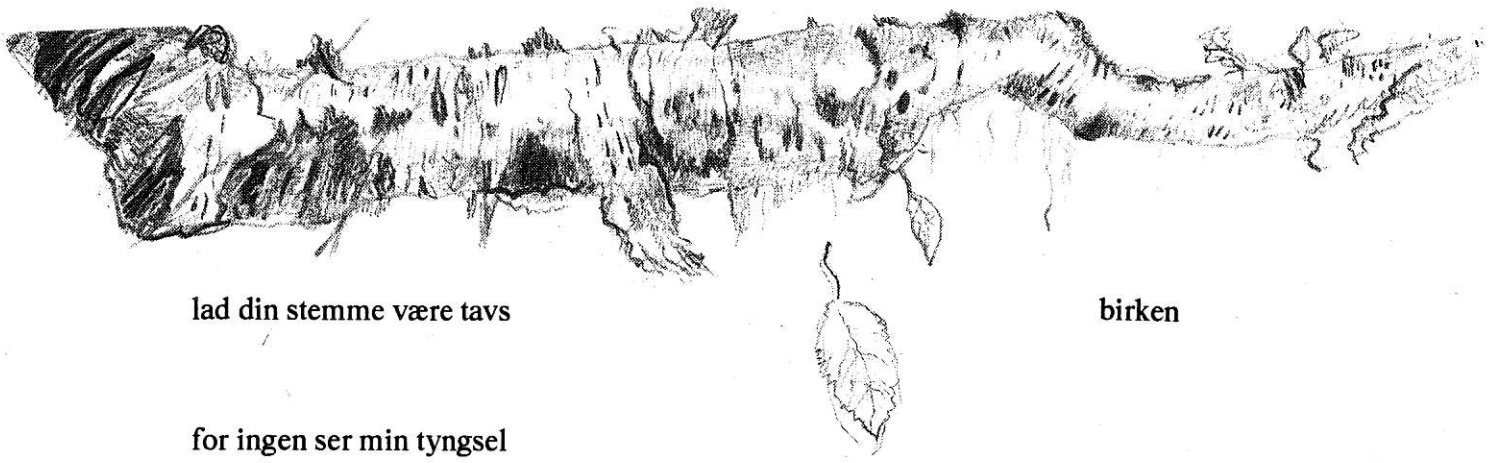
ceremoni i kirke uden tag

den tidlige sol omslutter
gotiske piller,
plankestilladser,
en himmel
er åbnet igen
for elskende,
over en hvid alterduk
er krigen draget videre

de er fanget i bevægelser
mod det hjørne, hvor
vilde planter
gror ud af væggen
som vinranker
på en sydskrænt,
over kalksandet jord
er en sejldug
bredt ud

aftenen farver himlen
blå som spejlglas
da de vender sig
mod floden,
neden for murene

lad din stemme være tavs

birken

for ingen ser min tyngsel
oprejst som jeg går
i en solkant
smallere
end eternellers
tyndeste stængel

hun står på klinten
piller bark
af stammen

og hans blik

ser du ikke gribbene flokkes
om dit efterladte måltid ?

under dem
vokser havet

glem de tegn
vi overlod til sandet
når martslys og kodriver
forførte engene
og jorden
piblede væde
endnu

glider ind i hans øjne
ser usynlige ar

og gulnet duft
af sommer

rør det ikke
sænk det hvor havet er dybest
og sig ikke mit navn
til andre
end den mur
jeg fredløse
stirrer ind i

Nu er der igen en tid hvor der ikke sker så meget
røgen stiger op fra jorden og bladene rådner
man hænger som en mærkelig frugt – det er svært
at blive voksen, jeg begynder forfra og forfra
og river noget i stykker indtil jeg står
med en gammel busbillet og et brændende ønske
om at se dig og ikke være så utålmodig
postkassen er tom og der er en vidunderlig tavshed
fuglene lander på skorstenen og en sætning farer
igennem mit hoved: vi kan nå meget højere

I dette nummer:

Helle Mejer Antonsen (født 1965): Tegner og grafiker. Medlem af DBF. I bestyrelsen for Galleri Franciska. Vigtige udstillinger i 1991: Galleri Franciskas Censureret Decemberudstilling; "Liv og Løgne", Galleri Rampelys, Silkeborg; "Woman the Comic Soul", Kunsternes Hus i Århus. I 1992: Charlottenborgs forårsudstilling; galleri El Pensativo, Guatemala; Galleri Franciska, Århus.

Karina Bjerregaard (født 1962): Arbejder med bl.a. maleri, grafik, tegning og bogomslag. Censurerede udstillinger: Tre i Danmark og tre i Finland, England og Italien. Seperatudstillinger: Bl.a. Bell Free Gallery i København og Frederikshavns Kunstmuseum. Gruppeudstillinger i Danmark, Norge, Sverige, Tyskland, Holland, England, Tjekkioslovakiet, Italien og USA siden 1979.

Birte Blønd (født 1932): Digte i Hvedekorn og antologien "Tigre på spring" (Danmarks Radio, 1990).

Lars Bukdahl (født 1968): Romanerne "Guldhornene" (1988) og "Brat Amerika" (1991). Digtsamlingerne "Readymade!" (1987), "Mestertyvenes tid" (1989), "Kys mig" (1990) og "Skyer på græs" (1991).

Christian Dorph (født 1966): Digtsamlingen "Et stykke tid" (1992).

Erling Budde Jensen (født 1966): Studerende på Århus Kunstakademi siden 1989. Grafisk linie.

John Bang Jensen (født 1964): Digtsamlingen "Det meste er sandt" (1991).

Magdalene Kidholm (født 1963): Digte i Hvedekorn.

Peter Laugesen (født 1942): Debut 1967 med "Landskab". Senest trilogien "Nattur"/"Indianer Joe's vandskål"/"Kultur", digtsamlingerne "Milesten" og "29 digte", samt essay-samlingen "Kunsthistorier".

Lene Laustsen (født 1961): Grafiker. Vigtigste udstillinger: Kunsternes Sommerudstilling 1988, 1989 og 1990, Kunsternes Påskeudstilling 1991, Kunsternes Hus 1991. Arbejder for tiden med kunstgruppen "BizArt".

Bo Mølgaard Madsen (født 1958): Grafiker. Debut 1985. Diverse udstillinger i ind- og udland. Medlem af Billedkunstnernes Forbund.

Kirsten Ruth Bjerre Mikkelsen (født 1937): Uddannet på Det jyske Kunstakademi. Debut 1962 på Kunstnernes Påskeudstilling. Har udstillet separat og i grupper i ind- og udland, på arbejdspladser, gallerier, biennaler osv. Har illustreret en snes bøger. Medlem af Billedkunstnernes Forbund og Kvindelige Kunstneres Samfund.

Peter Nielsen (født 1948): Har udgivet 11 digtsamlinger, senest "Medfødte sekunder" (1992), 5 romaner, senest "Ørnetimen" (1990), 7-8 ungdomsromaner, m.m. Har oversat tysk, samt nordisk prosa og poesi, senest Tomas Tranströmer: "Langsom musik".

Pia Møller Nielsen (født 1956): Digtsamlingen "Højsang" (1992).

Annette Lundbye Olsen (født 1964): Studerende på Århus Kunstakademi siden 1989. Grafisk linie. Udstilling på Vejlbys Sognegård 1990.

Jens Carl Sanderhoff (født 1962): Digte i Hvedekorn.

Lisbeth Tarri (født 1967): Elev på Grafisk Skole.

Marianne Thingholm (født 1960): Uddannet på Det jyske Kunstakademi. Kunstnernes Påskeudstilling 1989 og 1992, Det jyske Kunstakademis jubilæumsudstilling 1990, Coup de Lune – 300 europæiske grafikere, Paris 1991, Ringsted Galleriet, Ung Kunst '91, kunstforeninger m.m.